

Svar:

Som hovedregel skal stemmesedler til brug ved de kommunale valg i henhold til den kommunale valglovs § 16, stk. 4, indeholde navnene på de opstillede kandidater, men kommunalbestyrelserne i kommuner, hvor der er flere end 5.000 indbyggere, kan dog bestemme, at kandidaternes navne ikke skal opføres på stemmesedlerne, jfr. § 16, stk. 5. Ved de kommunale valg i marts 1970 gjorde kun Københavns og Frederiksberg kommune brug af denne bestemmelse.

Tilsvarende gælder ved amtsrådsvalg, jfr. den kommunale valglovs § 41, stk. 1; ingen amtsråd gjorde brug af bestemmelsen ved de sidste amtsrådsvalg.

Spørgsmål 6:

Udvalget beder ministeren om at indhente Kommunernes Landsforenings og Amtsrådsforeningens kommentar til det af ministeren på udvalgets anmodning fremsendte udkast til ændringsforslag. (Ændringsforslag nr. 4 og nr. 8).

Svar:

Som det fremgår af underbilag 1 og 2 til spørgsmål 6 har ingen af foreningerne bemærkninger eller indvendinger mod udkastet til ændringsforslaget.

Spørgsmål 7:

Vil det fremkalde særlige problemer i Københavns kommune, hvis kandidaternes navne skal påføres stemmesedlerne?

Svar:

Københavns borgerrepræsentation består af 55 medlemmer; der kan på enhver af kandidatlisterne opstilles 59 kandidater, jfr. den kommunale valglovs § 12, stk. 3, hvor efter en kandidatliste ikke må indeholde flere navne end 4 mere, end der skal vælges.

Antallet af de opstillede kandidater har ved de sidste 3 valg til borgerrepræsentationen været følgende:

6. marts 1962: 296 kandidater på 9 lister

8. marts 1966: 265 kandidater på 9 lister

3. marts 1970: 237 kandidater på 10 lister.

Der har således gennem de sidste år været en nedgang i antallet af opstillede kandidater, medens antallet af kandidatlisters stort set har været uforandret. Antallet af opstillede kandidater på de enkelte lister varierer fra

2-55; ingen af kandidatlisterne har således opstillet det maximale antal kandidater.

Såfremt alle kandidatlisters (partiers) havde opstillet det maximale antal kandidater, ville antallet af kandidater ved sidste valg være kommet op på 590. Det siger sig selv, at det vil være udelukket at fremstille *anvendelige* stemmesedler, der indeholder næsten 600 kandidatnavne, men selv en stemmeseddel, der kun indeholder det halve antal kandidatnavne ville være særdeles uoverskuelig, og desuden ville det være forbundet med tekniske vanskeligheder at fremstille den.

Den karton, hvoraf stemmesedler fremstilles, oparbejdes normalt i et format af 50 × 65 cm, men op mod et valg kan kartonen oparbejdes i dobbelt format, det vil sige 100 × 65 cm. En stemmeseddels længde kan således ikke blive mere end 100 cm. Den længste stemmeseddel ved de sidste kommunale valg var stemmesedden fra amtsrådsvalget i Københavns amt; den var 86 cm lang og 20 cm bred og indeholdt 146 kandidatnavne opførte i 3 kolonner og fordelt på 8 kandidatlisters (partiers).

En stemmeseddel med samme opstilling og typografi som amtsrådsstemmesedlen, men indeholdende 240 kandidatnavne fordelt på 10 kandidatlisters ville blive ca. 120 cm lang, altså 20 cm længere end kantonens længde. Man måtte derfor gøre stemmesedlen bredere ved at opføre kandidatnavnene i 4 kolonner, og stemmesedlen ville da få en størrelse på ca. 100 × 30 cm. En stemmeseddel af dette format vil ikke være nem at have med at gøre, hverken for vælgerne eller for valgstyrrerne.

Men såfremt antallet af kandidatlisters måtte blive forøget, eller såfremt det sædvanlige antal kandidatlisters udnyttede retten til at opstille det maximale antal kandidater, måtte man opføre navnene i 10 kolonner, og stemmesedlen ville få en størrelse på 100 × 65 cm svarende til det største format, stemmeseddelkartonen kan oparbejdes i. En sådan stemmeseddel vil ikke kunne anvendes i praksis.

Om de øvrige praktiske vanskeligheder, der vil gøre sig gældende, såfremt kandidatnavnene skal påføres stemmesedlerne, henvises til et af Københavns statistiske kontor udarbejdet notat (se underbilag til spørgsmål 7).